

แนวโน้ความต้งการก้งทะเลสงออกของไทย

นางสาว จันทนา วัฒนาวงศ์พานิช

000304

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าของศูนย์การปริญญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต

แผนกวิชาเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๒

TREND OF THAI SHRIMP EXPORT

Miss Chuntana Vattanvongpanit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Economics

Department of Economics

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวโน้มความต้องการกึ่งทะเลส่งออกของไทย
 โดย นางสาว จันทนา วัฒนาวงศ์พานิช
 แผนกวิชา เศรษฐศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรยุทธ ชีรตยาซีนันท์
 อาจารย์ ดร.ศิริ การเจริญคดี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ออนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

.....*สุพรรณภูมิ ฐิตานนท์*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณภูมิ ฐิตานนท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*วาจิม วิเศษ*.....ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.วาจิม วิเศษ)

.....*ไกรยุทธ ชีรตยาซีนันท์*.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรยุทธ ชีรตยาซีนันท์)

.....*ศิริ การเจริญคดี*.....กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.ศิริ การเจริญคดี)

.....*วิวัฒน์ โชติเศอศักดิ์*.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ โชติเศอศักดิ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวโน้มความต้องการกึ่งทะเลส่งออกของไทย

ชื่อ

นางสาว จันทนา วัฒนางค์พานิช

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไกรยุทธ ชีรตยาสินันท์

อาจารย์ ดร. ศิริ การ เจริญศิริ

แผนกวิชา

เศรษฐศาสตร์

ปีการศึกษา

๒๕๒๑

บทคัดย่อ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ที่จะเสนอแนวทางต่อผู้ผลิต ผู้ส่งออก ตลอดจนผู้สนใจเกี่ยวกับกิจการการผลิตและการจำหน่ายกึ่งทะเลไปจนถึงขนาดของอุปสงค์และอุปทานที่ควรเป็นในอนาคต พร้อมทั้งการแก้ไขอุปสรรคในด้านการผลิต และการจำหน่ายบางประการ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการให้เจริญรุดหน้าต่อไป ซึ่งการวิเคราะห์นั้นจะอาศัยวิธีที่เรียกว่า Least Square Method และนอกจากจะศึกษาว่า มีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อขนาดของอุปสงค์และอุปทานกึ่งทะเลส่งออกของประเทศแล้ว ยังจะไต่ถามการพยากรณ์ถึงขนาดของอุปสงค์และอุปทานในอนาคตอีกด้วย ทั้งนี้ได้แบ่งตลาดที่ทำกรวิเคราะห์ออกเป็น ๔ ตลาดด้วยกันคือ ตลาดในประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ฮองกง และไทย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อขนาดของอุปทานกึ่งภายในประเทศที่สำคัญคือ ขนาดความต้องการกึ่งทะเลส่งออกของไทยในตลาดต่างประเทศ และปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์หรือขนาดความต้องการกึ่งทะเลของไทยในต่างประเทศโดยเฉพาะญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และไทย คือ จำนวนประชากร ส่วนในประเทศฮองกง ระดับรายได้ต่อหัวของประชากร กลับเป็นปัจจัยที่สำคัญ ส่วนการพยากรณ์ขนาดอุปสงค์ในระยะ ๑๐ ปีข้างหน้า (๒๕๒๐ - ๒๕๒๙) นั้น ปรากฏว่า ประเทศญี่ปุ่นยังคงรักษาความเป็นตลาดกึ่งทะเลส่งออกที่สำคัญอันดับหนึ่งของประเทศ โดยมีความต้องการเฉลี่ยปีละประมาณ ๑๓๑๘๘ ตัน ส่วนประเทศฮองกง กลับแรงอันดับการเป็นตลาดกึ่งทะเลส่งออกของไทยจากอันดับสามมาเป็นอันดับสองแทนที่ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีความต้องการเฉลี่ยปีละประมาณ ๒๕๘๒ ตันและ ๒๓๖๙ ตันตามลำดับ ส่วนประเทศไทยความต้องการบริโภคจะเฉลี่ยปี

ละประมาณ ๑๐๐๗๕ ตัน เมื่อรวมอุปสงค์ที่มีต่อกุ้งทะเลส่งออกของไทยทั้งตลาดภายใน
และภายนอกประเทศแล้ว ก็สามารถกำหนดเป้าหมายในการผลิตกุ้งทะเลที่ควรเป็นใน
อนาคตได้ ซึ่งจะตกประมาณปีละ ๑๑๖,๐๐๐ - ๑๒๐,๐๐๐ ตัน จึงจะสามารถสนองความ
ต้องการของตลาดได้อย่างสมบูรณ์ .

Thesis Title : Trend of Thai Shrimp Export
Name : Miss Chuntana Vattanavongpanit
Thesis Advisor : Assistant Professor Dr.Kraiyudht Dhiratayakinant
Dr.Siri Ganjarerndee
Department : Economics
Academic Year : 1978

ABSTRACT

The objective of this thesis is to present the general trend of the production and trade of shrimps for the shrimp producers and sellers and other interested people in general. Also described herewith is the information concerning with the size of the possible demand and supply, the solution to the production and trade problems. It is hoped that this information will be useful for the successful operation of such business. The methodology used in this analysis is the "Least Square Method". Besides the determination of the factors which have impacts upon the sizes of the demand and supply of the exported shrimps, the sizes of the future demand and supply themselves are predicted. The market is divided, for analytical purpose, into four sub-market i.e. Japan, the United State, Hong Kong and Thailand

From the findings of the analysis, it may be concluded that the important factor which has an effect upon the size of the domestic supply for shrimps is the size of the exported demand for Thai shrimps in foreign markets. The sizes of demand for Thai shrimps in foreign markets, especially, in Japan and the United State, and also of the domestic demand of Thailand are largely determined by the size of the population, whereas in the case of Hong Kong, the level of per capital income is the most important factor. From the result of the prediction

7

of the size of demand in the next ten years (1977-1986), it appears that Japan will still maintain its position as the most important market for the Thai shrimps export with the highest annual average quantity of 13,144 tons per year. Hong Kong will surpass the United State and become the second largest customer with the yearly average demand of 2,592 tons. It is also pre-estimated that the United State will purchase about 2,369 tons annually. The estimated figure of the annual domestic consumption demand of Thailand is around 100,078 tons. Taken together, both the domestic and foreign demands of Thai shrimps export, the target for the future production of shrimps can roughly be set. In order to meet the demand, the future amount of production should reach 110,000-120,000 tons per annum.

คำนำ

ผู้เขียนใคร่ขอแสดงความขอบคุณต่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรบุษย์ ชีรตยาภรณ์
อาจารย์ ดร.ศิริ การเจริญดี อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย และคณะกรรมการตรวจ
วิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาเอาใจใส่ ในการให้คำแนะนำ ปรึกษา และตรวจทานแก้ไข
ข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้เขียนใคร่ขอขอบคุณ
คุณสุชัชวาล วรภรณ์ คุณสุพจน์ ชิตเกษรพงศ์ คุณสมบุญ หงส์สุวรรณวิ และทุกท่านที่ได้ช่วย
เหลือทั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังความคิด แก่ผู้เขียน จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุลวง
ไปด้วยดี สำหรับข้อบกพร่องต่างๆหากจะเกิดขึ้นผู้เขียนก็ขออภัยไว้แต่เพียงผู้เดียว.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ๗

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๗

คำนำ ๗

บทที่

๑. บทนำ ๑

 ๑.๑ วัตถุประสงค์ในการศึกษา ๓

 ๑.๒ ขอบเขตและวิธีการศึกษา ๓

 ๑.๓ คุณภาพงานวิชาการที่คาดว่าจะได้รับ ๔

๒. การผลิตและการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ๕

 ๒.๑ ลักษณะทั่วไปของกุ้งทะเล ๕

 ๒.๒ แหล่งจับกุ้งทะเลและปริมาณการผลิตของโลก ๘

 ๒.๓ แหล่งจับกุ้งทะเลและปริมาณการผลิตของประเทศไทย ๑๑

 ๒.๔ การเพาะเลี้ยงกุ้งในประเทศไทย ๑๗

๓. การตลาดหรือการค้ากุ้งทะเลของไทย ๒๕

 ๓.๑ ความสำคัญของอุตสาหกรรมส่งออกการพัฒนา เศรษฐกิจ ๒๕

 ๓.๒ สภาพทั่วไปของการค้าและประเภทของตลาด ๒๗

 ๓.๓ การกำหนดราคาและต้นทุนกำไรของพ่อค้าในแต่ละตลาด ๓๑

 ๓.๔ ชนิดและลักษณะของกุ้งทะเลส่งออก ๓๗

 ๓.๕ การจะความต้องการกุ้งทะเลส่งออกของไทยในตลาดต่างประเทศ ๓๘

๔. การวิเคราะห์อุปสงค์ต่อกุ้งทะเลส่งออกของไทยและการพยากรณ์ขนาด
ของอุปสงค์ในอนาคต ๔๔

 ๔.๑ ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อความต้องการกุ้งทะเลส่งออกของ
 ไทย ๔๕

๗
๗
๗
๑
๓
๓
๔
๕
๕
๘
๑๑
๑๗
๒๕
๒๕
๒๗
๓๑
๓๗
๓๘
๔๔
๔๕

๔.๒ โครงสร้างของแบบจำลอง	๔๖
๔.๓ ผลการวิเคราะห์อุปสงค์ของกุ้งทะเลส่งออกของไทย.....	๕๐
๔.๔ ผลการพยากรณ์ขนาดของอุปสงค์ของกุ้งทะเลส่งออกของไทย	๕๕
๕. แนวโน้มอุปสงค์ของกุ้งทะเลส่งออกของไทยต่อการกำหนดเป้าหมายการผลิตและการส่งออกในอนาคต.....	๖๒
๕.๑ การวิเคราะห์การผลิตหรืออุปทานกุ้งทะเลของประเทศไทย.....	๖๒
๕.๒ การกำหนดเป้าหมายการผลิตกุ้งทะเลและการส่งออกในอนาคต.....	๖๔
๕.๓ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการผลิตและการจำหน่ายกุ้ง.....	๖๕
๖. บทสรุป.....	๗๑
บรรณานุกรม	๗๕
ภาคผนวก	๗๗
ภาคผนวก ก,	๗๘
ภาคผนวก จ.....	๘๐
ประวัติการศึกษา	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑. ผลผลิตกุ้งของประเทศต่างๆทั่วโลก	๑๒
๒. ผลผลิตกุ้งในประเทศไทย	๑๕
๓. ปริมาณการผลิตกุ้งจากการเพาะเลี้ยงและจากทะเล	๒๔
๔. ราคากุ้งของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๕ - ๒๕๖๘	๒๖
๕. แสงค่าใช้จ่ายในการหาลูกและกำไรของพ่อค้าต่างๆที่ได้รับ ระหว่างเดือน มีนาคม ๒๕๑๕ - กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖	๓๔
๖. ปริมาณและมูลค่าส่งออกของไทยแยกรายประเทศ	๓๘
๗. ปริมาณการความต้องการกุ้งทะเลส่งออกของไทยระหว่างปี ๒๕๒๐ - ๒๕๒๙	๕๓
๘. ปริมาณการการผลิตกุ้งทะเลของไทยระหว่างปี ๒๕๒๐ - ๒๕๒๙ ...	๖๔
๙. รายได้ประชาชาติ/หัว ในประเทศ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ฮองกง และไทยพร้อมทั้งค่าการดำเนินงาน	๘๕
๑๐. จำนวนประชากรในประเทศ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ฮองกงและไทย พร้อมทั้งค่าการดำเนินงาน	๘๖
๑๑. ราคากุ้งทะเลส่งออกของไทยและดัชนีราคาหมวดอาหารในประเทศ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ฮองกง และไทย	๘๓
๑๒. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	๘๔
๑๓. สถิติจำนวนเรือประมงจดทะเบียนและราคาคุณภาพของกุ้งทะเลใน ประเทศ	๘๕